

Catalogul descoperirilor din eneoliticul târziu (post-ariușdean) în sud-estul Transilvaniei

(Despre catalog)

Perioada eneoliticului târziu din sud-estul Transilvaniei a constituit o preocupare mai puțin fondată pentru arheologii, care s-au ocupat cu cercetări sistematice în această regiune, prezenta sistematizare încercând să redea o imagine cât mai reală a epocii, având în vedere atât cercetările mai vechi, cât și cele recente.

*

Perioada eneoliticului târziu (post-ariușdean) din sud-estul Transilvaniei oferă cercetătorilor un volum relativ important de date, mai ales în ultimele trei decenii, cu toată abordarea nedirecționată în acest sens – marea majoritate a informațiilor privind eneoliticul târziu provine din așezări, care au apărut cu ocazia cercetării altor culturi materiale, ori din descoperiri întâmplătoare.

Se constată însă o considerabilă inegalitate în ceea ce privește cercetarea diverselor spații ale zonei sud-est transilvănene, dar și o inegalitate în volumul de informații disponibile pentru fiecare așezare sau punct în parte în funcție de caracterul descoperirii (săpături sistematice sau descoperiri întâmplătoare) sau de stadiul în care se află prelucrarea materialelor descoperite – simple mențiuni, rapoarte preliminare ori studii, dar și acestea puține la număr.

În întocmirea prezentului catalog s-a avut în vedere includerea alături de informațiile sigure și a semnalărilor oricăt de vagi, deoarece și acestea pot contribui la baza de discuție pentru stabilirea liniilor evoluției culturale a eneoliticului târziu din sud-estul Transilvaniei.

Descoperirile vor fi prezentate după criteriul alfabetic, separat pentru culturile eneolitice lui târziu – așezări, unele, obiecte – ca de altfel și pentru cele fără o încadrare culturală din partea descoperitorilor ori ai autorilor de studii științifice.

A. Cultura Bodrogkeresztúr

I. Așezări; descoperiri întâmplătoare (Fig. 1.)

1. Localitatea: **Brăduț** (Fig. 2:8); punctul: **Complexul de tumuli**; județul: Covasna

Descriere: La granița dintre Brăduț și Biborteni, pe vârful Dealului Rotund și pe Dealul cu Ciuturi se află un complex arheologic format din mai mulți tumuli. La 300 m est de complexul tumular, pe o terasă de formă ovală, cu ocazia unui sondaj efectuat în 1997 în cadrul unei gropi circulare s-au descoperit trei vase mari, două lame mari de opal, un topor-ciocan din piatră cu gaură de înmănușare și un topor cu brațele în „cruce” din cupru.

Cercetare: Zsolt SZÉKELY

Păstrare: Institutul Român de Tracologie, București

Bibliografie: Zs. SZÉKELY, 1998, 9

2. Localitatea: **Bicsadul Oltului** (Fig. 1:7); punctul: **Vápavára**; județul: Covasna

Descriere: La capătul platoului „Cetății Vápa”, în partea sud-vestică a terasei acesteia, cu ocazia cercetării altor culturi s-au descoperit și fragmente ceramice aparținând culturii Bodrogkeresztúr

Cercetare: Zoltán SZÉKELY

Păstrare: Muzeul Național Secuiesc, Sf. Gheorghe

Bibliografie: SZÉKELY, 1951, 89.

3. Localitatea: **Cristuru Secuiesc** (Fig. 1:2); punctul: **Poala Bradului**; județul: Harghita

Descriere: La capătul sudic al orașului Cristuru Secuiesc (județul Harghita), pe partea stângă a drumului ce duce la Băile Făntânei Sărate, pe un bot de deal, în cadrul a trei locuințe de suprafață s-au descoperit numeroase fragmente ceramice și trei obiecte de aramă.

Cercetare: Zoltán SZÉKELY

Păstrare: Muzeul Orășenesc „MOLNÁR István”, Cristuru Secuiesc; Muzeul Național Secuiesc, Sf. Gheorghe.

Bibliografie: SZÉKELY, 1983, 31–42

4. Localitatea: **Feldioara** (Fig. 1:4); punctul: necunoscut; județul: Brașov

* Muzeul Național Secuiesc, Sf. Gheorghe, KÓS Károly 10, RO-4000

Descriere: Un fragment ceramic ornamentat cu potcoavă în relief

Bibliografie: Comşa, 1970, 9

5. Localitatea: **Hărman** (Fig. 1:6); punctul în spatele gării CFR; județul: Brașov

Descriere: Cu ocazia cercetărilor pentru alte culturi materiale s-a descoperit un vas de culoare neagră lustruit atribuit „culturii Tisa”

Cercetare: Ad. ALEXANDRESCU, I. POP și M. MARCU

Păstrare: Muzeul județean, Brașov

Bibliografie: ALEXANDRESCU-POP-MARCU, 1973, 243

6. Localitatea: **Măgheruș** (Fig. 1:5); punctul: necunoscut; județul: Covasna

Descriere: Un fragment de vas decorat aparținând culturii Bodrogkeresztúr descoperit în urma unor sondaje arheologice

Cercetare: Zoltán SZÉKELY

Păstrare: Muzeul Național Secuiesc, Sf. Gheorghe

Bibliografie: SZÉKELY, 1964, 124–125

7. Localitatea: **Mugeni** (Fig. 1:3); punctul: **Pagyvan**; județul: Harghita

Descriere: Pe un promontoriu s-au descoperit numeroase fragmente ceramice, trei locuințe de suprafață.

Cercetare: Géza și István FERENCZI

Păstrare: Muzeul orașenesc „MOLNÁR István”, Cristuru Secuiesc; Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj Napoca

Bibliografie: G. FERENCZI – I. FERENCZI, 1975, 45–67

8. Localitatea: **Reci** (Fig. 1:1); punctul: „**Telek**”; județul: Covasna

Descriere: Pe malul drept al Râului Negru s-au descoperit resturi bogate de așezare, care constau din trei locuințe, trei morminte (din care două atribuite de descoperitorii ulterior culturii Bodrogkeresztúr), numeroase fragmente din ceramică și oase de animale

Cercetare: Zoltán SZÉKELY

Păstrare: Muzeul Național Secuiesc, Sf. Gheorghe

Bibliografie: SZÉKELY, 1964, 125–126

9. Localitatea: **Sânzieni** (Fig. 1:17); punctul: „**Piatra cu Tocile**”; județul: Covasna

Descriere: La nord de sat, pe o terasă a pârâului Petriceni s-au descoperit urmele unei așezări aparținând culturii Bodrogkeresztúr și Schneckenberg

Cercetare: Zoltán SZÉKELY

Bibliografie: Stoia, 1976, 282; SZÉKELY, 1977, 11–13; idem, 1977a, 125–127

II. Topoare cu brațele în „cruce” (Fig. 2)

1. Localitatea: **Albiș**, comuna Cernat, (Fig. 3:2); punctul: „**Lökös**”; județul: Covasna

Descriere: Topor cu brațele în „cruce” de pe teritoriul localității

Bibliografie: NAGY, 1913, 306; ROSKA, 1929, 271, fig. 25; POPESCU, 1944, 29 (il)

2. Localitatea: **Ariușd**, comuna Araci (Fig. 2:1); punctul: **Dealul Tyiszik**; județul: Covasna

Descriere: Topor din stratul superior al așezării eponime, după toate probabilitățile Cucuteni B

Cercetare: Ferenc LÁSZLÓ

Bibliografie: ROSKA, 1929, 275, fig. 17; Vlassa, 1964, 362–364

3. Localitatea: **Brăduț** (Fig. 2:15); punctul: **Complexul tumular**; județul: Covasna

Descriere: La 300 m est de complexul tumular, în 1997 în urma unui sondaj, într-o groapă circulară s-a descoperit un topor de aramă cu brațele în „cruce”

Cercetare: Zsolt SZÉKELY

Păstrare: Institutul Român de Tracologie, București

Bibliografie: Zs. SZÉKELY, 1998, 9

4. Localitatea: **Bod** (Fig. 2:17); punctul: necunoscut; județul: Brașov

Descriere: Piesă cu corp arcuit în sens longitudinal, cu brațele în „cruce”

Bibliografie: COMŞA, 1987, 172, fig. 18:11

5. Localitatea: **Bodoc** (Fig. 2:3); punctul: **Cetatea Comorii**; județul: Covasna

Descriere: În Munții Bodocului în apropierea Cetății Comorii s-a descoperit întâmplător o „secură de aramă cu tăișurile crucise”

Bibliografie: TÉGLÁS, 1888, 117–119, fig. 4a și b; idem 1891, 13; ROSKA, 1929, 271, fig. 25;

6. Localitatea: **Cernat** (Fig. 2:4); punctul: **Cetatea Ciuntită**; județul: Covasna

Descriere: Descoperirea întâmplătoare din 1880 a unui topor cu brațe în „cruce”, aflat până-n 1944 în colecția Muzeului Național Secuiesc din Sf. Gheorghe

Bibliografie: TÉGLÁS 1888, 117, fig. 3a și b –119; ROSKA, 1929, 271, fig. 25

7. Localitatea: **Dalmic**, comuna Moacșa (Fig. 2:5); punctul: grădina BARTHA; județul: Covasna

Descriere: În grădina BARTHA, în albia pârâului Magyaros s-a găsit un topor cu brațele în „cruce” din aramă, azi dispărut

Bibliografie: informație Zoltán SZÉKELY

8. Localitatea: **Gheorgheni** (Fig. 2:6); punctul: proprietatea grofului LÁZÁR; județul: Harghita

Descriere: Descoperire întâmplătoare împreună cu alte nouă piese; topor cu corp arcuit longitudinal, cu tăișurile „crucișe”

Bibliografie: ROSKA, 1929, 275, fig. 18

9. Localitatea: **Let**, comuna Reci (Fig. 2:7); punctul: **Let Varneghiu**, asezarea de tip Ariușd; județul: Covasna

Descriere: În cadrul aşezării de tip Ariușd în faza Cucuteni A2 s-a descoperit un topor cu brațele în „cruce”

Cercetare: Zoltán SZÉKELY

Păstrare: Muzeul Național Secuiesc, Sf. Gheorghe
Bibliografie: SZÉKELY, 1967, 330

10. Localitatea: **Mocciu** (Fig. 2:14); punctul: „**Drumul carului**”; județul: Brașov

Descriere: În campania din 1979, în secțiunea I, în poziție secundară a fost descoperit un topor de aramă cu brațele în „cruce”

Cercetare: Florea COSTEA – Stelian COȘULEȚ

Păstrare: Muzeul Bran

Bibliografie: COSTEA–COȘULEȚ, 1989, 5–8

11. Localitatea: **Mugeni** (Fig. 2:8); punctul: **Pagyvan**; județul: Harghita

Descriere: Piesă cu corp arcuit în sens longitudinal, cu brațele în „cruce”

Cercetare: Géza și István FERENCZI

Păstrare: Muzeul orașenesc, Odorheiu Secuiesc

Bibliografie: G. FERENCZI – I. FERENCZI, 1975, 48, pl. II:10; VULPE, 1975, 33, pl. 11:81; CRIŞAN, 1993, 240, pl. 1:5

12. Localitatea: Rupea (Fig. 2:19); punctul: necunoscut; județul: Brașov

Descriere: Piesă cu corp arcuit în sens longitudinal, cu brațele în „cruce”

Păstrare: Muzeul de Istorie, Brașov

Bibliografie: COMŞA, 1987, 173, fig. 19:5

13. Localitatea: **Odorheiu Secuiesc** (Fig. 2:9); punctul **Budvár**; județul: Harghita

Descriere: Descoperire întâmplătoare alături probabil de alte două piese, cu corp arcuit longitudinal, cu brațele în „cruce”

Bibliografie: ROSKA, 1929, 279, fig. 26; idem, 1942, 270

14. Localitatea: **Sândominic** (Fig. 2:10); punctul: necunoscut; județul: Harghita

Descriere: Descoperire întâmplătoare în hotarul comunei, cu corp arcuit longitudinal și cu brațele în „cruce”

Păstrare: Muzeul Secuiesc al Ciucului, Miercurea-Ciuc

Bibliografie: VULPE, 1975, 50, pl. 30:224; CRIŞAN, 1993, 240, pl. 1:6

15. Localitatea: **Sântionlunca**, comuna Ozun (Fig. 2:16); punctul: necunoscut; județul: Covasna

Descriere: Dintr-un loc neprecizat de pe teritoriul satului provine un topor de cupru cu tăișurile în „cruce” – a face parte din colecția ing. PATAKY E. din Cluj, de unde a ajuns la Muzeul Debrețin

Bibliografie: TÉGLÁS 1888, 117; MARTIAN, 1920, 384; Roska, 1942, 247, nr. 53

16. Localitatea: **Subcetate** (Fig. 2:11); punctul: necunoscut; județul: Harghita

Descriere: Descoperire întâmplătoare aflată în 1929 încă în colecția Muzeului Național Secuiesc din Sf. Gheorghe

Bibliografie: ROSKA, 1929, 271

17. Localitatea: Tomești, comuna **Cârta** (Fig. 2:12); punctul necunoscut; județul: Harghita

Descriere: Piesă ruptă din vechime achiziționată de Muzeul Secuiesc al Ciucului din Miercurea Ciuc
Păstrare: Muzeul Secuiesc al Ciucului, Miercurea Ciuc

Bibliografie: VULPE, 1975, 50, pl. 30:224; Crișan, 1993, 240, pl. 1:6

18. Localitatea: (în) „**Trei Scăune**”; punctul: necunoscut; județul: Covasna (eventual Brașov, zona Teliu)

Descriere: Topor cu brațele în „cruce” aflat în 1929 în colecția Asociației Muzeului Ardelean

Bibliografie: ROSKA, 1929, 271, fig. 16

19. Localitatea: „**Zona Brașov**” (Fig. 2:18); punctul: necunoscut; județul: Brașov

Descriere: Piesă cu corp arcuit în sens longitudinal, cu brațele în „cruce”

Păstrare: Muzeul de Istorie, Brașov

Bibliografie: COMŞA, 1987, 172, fig. 18:10

III. Topoare-târnăcop

1. Localitatea: **Bancu**, comuna Ciucsângorius (Fig. 2:13); punctul: necunoscut; județul: Harghita

Descriere: Topor-târnăcop provenit din descoperire întâmplătoare în hotarul localității
Păstrare: Muzeul Secuiesc al Ciucului, Miercurea-Ciuc
Bibliografie: VULPE, 1975, 39, pl. 16:122; CRIȘAN, 1993, 240, pl. 1:7

IV. Unelte

1. Localitatea: **Merești** (Fig. 1:16); punctul: „**Peștera Almaș**”; județul: Harghita

Descriere: Lamă de pumnal, fără orificii de prindere a mânerului, provenind din colecția TEUTSCH

Păstrare: Muzeul de Istorie, Brașov

Bibliografie: ROMAN, 1971, 102; idem, 1971, 103, fig. 40:3

V. Obiecte de cupru – ustensile; accesorii de îmbrăcăminte; material brut

1. Localitatea: **Cristuru Secuiesc** (Fig. 1:2); punctul: **Poala Bradului**; județul: Harghita

Descriere: În umplutura unei locuințe eneolitice s-au găsit un fragment de sulă, un nastur rotund, perforat, prevăzut pe interior cu o urechiușă și o bară de aramă (material brut)

Cercetare: Zoltán SZÉKELY

Păstrare: Muzeul Național Secuiesc, Sf Gheorghe

Bibliografie: SZÉKELY, 1983, 32, pl. III: 11, 12, 13

B. Orizontul cu toarte aplicate/pastilate

1. Localitatea: **Ariușd**, comuna Araci (Fig. 1:15); punctul: **Dealul Tyiszk**; județul: Covasna

Descriere: În chirpicul unei locuințe, care a aparținut ultimului nivel de locuire al culturii Ariușd, s-a descoperit un fragment de ceașcă cu umărul articulat, buza creștată, toarta puțin supraînlățată

Cercetare: Eugenia ZAHARIA

Păstrare: Institutul de Arheologie, București

Bibliografie: ZAHARIA, 1973, 31

2. Localitatea: **Feldioara** (Fig. 1:4); punctul: **Dealul Cetății**; județul: Brașov

Descriere: Pe platforma dealului, la o adâncime, care urmează unui strat de cultură Ariușd, au apărut fragmente ceramice atribuite orizontului

Cercetare: Florea COSTEA

Păstrare: Muzeul de Istorie, Brașov

Bibliografie: COSTEA, 1971, 25–29; ROMAN, 1971, 102; idem, 1971, 84, fig. 33:1; idem, 1973, 61; COMŞA, 1973, 45

3. Localitatea: **Merești** (Fig. 1:16); punctul: **peșterile**; județul: Harghita

Descriere: În fondul vechi de materiale descoperite în peșterile din zonă, au fost aflate două fragmente ceramice atribuite acestui orizont

Cercetare: Mariana MARCU

Păstrare: Muzeul de Istorie, Brașov

Bibliografie: ROMAN, 1971, 102, 84, fig. 1; Marcu, 1976, 81, pl. III:10, 14

C. Descoperiri fără încadrare culturală

1. Localitatea: **Baraolt** (Fig. 1:14); punctul: necunoscut; județul: Covasna

Descriere: În apropierea localității s-au descoperit fragmente ceramice indicând prezența unei așezări din eneolic

Bibliografie: ROSKA, 1942, 75

2. Localitatea: **Eliseni** (Fig. 1:13); punctul: „**Szénásföld Eleje**”; județul: Harghita

Descriere: Cu ocazia cercetărilor întreprinse între 1970–1971 s-a descoperit un fragment de vas cu butoni perforați orizontal, atribuit „epocii aramei”.

Cercetare: Zoltán SZÉKELY – István MOLNÁR

Păstrare: Muzeul Național Secuiesc, Sf. Gheorghe

Bibliografie: BENKŐ, 1992, 202

3. Localitatea: **Medișor Mare** (Fig. 1:12); punctul: **Körtéfája**; județul: Harghita

Descriere: Pe terasa pârâului Fűzfa, pe dreapta unde se află o fâneță, cu ocazia săpării unui sănt pentru conductă de gaz, au apărut câteva fragmente ceramice din „epoca aramei”

Cercetare: Elek BENKŐ

Păstrare: Muzeul orășenesc „MOLNÁR István”, Cristuru Secuiesc

Bibliografie: BENKŐ, 1992, 126

4. Localitatea: **Porumbenii Mici**, comuna Porumbenii Mari (Fig. 1:11); punctul: **Telek**; județul: Harghita

Descriere: Pe terasa, care se îngustează spre sat, pe partea stângă a pârâului Móta, pe un teren de 150 x 80 m, s-au colectat numeroase fragmente ceramice, dintre care cel mai timpuriu se poate încadra un fragment de vas în zona pântecului prevăzut cu doi butoni laterali, care se încadrează în „epoca aramei”.

Păstrare: Muzeul orășenesc „MOLNÁR István”, Cristuru Secuiesc

Bibliografie: BENKŐ, 1992, 85

5. Localitatea: **Simonești** (Fig. 1:10); punctul: **Belterület** (Intravilan); județul: Harghita
Descriere: În grădina gospodăriilor de la nr. 208 și 209, pe o terasă joasă au apărut alături de alte vestigii și fragmente ceramice cu butoni (urechiușe) ascuțite, perforate din „epoca aramei”

Cercetare: Elek BENKŐ

Păstrare: Muzeul orașenesc „MOLNÁR István”, Cristuru Secuiesc

Bibliografie: BENKŐ, 1992, 143

6. Localitatea: **Simonești** (Fig. 1:10); punctul: **Betlen**; județul: Harghita

Descriere: În timpul sondajului efectuat în 1963 pe terasa malului stâng al pârâului Betlen, au apărut vestigii din neolitic târziu și începutul „epocii aramei”

Cercetare: István MOLNÁR

Păstrare: Muzeul orașenesc „MOLNÁR István”, Cristuru Secuiesc

Bibliografie: BENKŐ, 1992, 145

7. Localitatea: **Tălișoara**, comuna Brăduț (Fig. 1:9); punctul: necunoscut; județul: Covasna

Descriere: Pe teritoriul satului s-au colectat fragmente ceramice din neolitic târziu

Bibliografie: informații Zoltán SZÉKELY

Bibliografie

1. ALEXANDRESCU, A. D.; POP, I.; MARCU, M. (1973): **Raport asupra săpăturilor de la Hărman (județul Brașov)**. 1961–1970, Materiale 10, 231–234
2. BENKŐ, E. (1992): **A körzépkori Keresztúrszék régészeti topográfiája**. VAM
3. COMĂA, E. (1970): **Unele date referitoare la cultura Coțofeni în sud-estul Transilvaniei**. Cumidava 4, 3–15
4. COMĂA, E. (1973): Câteva date despre așezarea de tip Ariușd de la Feldioara, Studii și comunicări – Tanulmányok és közlemények, Sf. Gheorghe, 45–56
5. COMĂA, E. (1987): **Neolitic pe teritoriul României, Considerații**. Ed. Academiei, București
6. COSTEA, F. (1971): **Sondajul arheologic de la Feldioara–Brașov (1970)**. Cumidava V
7. COSTEA, F.; COȘULEȚ, S. (1989): **Un topor de aramă cu brațele în cruce descoperit la Drumul Carului (com. Moeciu, Brașov)**. Cumidava XIV
8. CRIȘAN, V. (1993): **Obiecte din cupru și bronz aflate în colecțiile muzeelor din județul Harghita**. ActaMN, 26–30, 239–250
9. FERENCZI, G.; FERENCZI, I. (1975): **Săpături arheologice la Mugeni, Studiu preliminar (I)**. ActaMN 12, 45–68
10. MARCU, N. (1976): **Vechi cercetări în peșterile de la**

Merești, județul Harghita. MuzNaț 3, București, 73–95

11. MARTIAN, I. (1920): **Repertoriu arheologic pentru Ardeal, Bistrița**

12. NAGY, G. (1913): **Skytha leletek**. ArchÉrt, 33, 306

13. POPESCU, D. (1944): **Die frühe und mittlere Bronzezeit in Siebenbürgen**. București

14. ROMAN, P. I. (1971): **Strukturänderungen des Endneolithikums im Donau–Karpaten–Raum**. Dacia N.S., 15, 31–169

15. ROMAN, P. I. (1973): **Modificări structurale ale culturilor eneoliticului final din regiunea carpato–danubiană**. Banatica 2, 57–77

16. ROSKA, M. (1929): **A székelyföld őskora, în Emlék–könyv**, 1929, 258–326

17. ROSKA, M. (1942): **Erdély Régészeti Repertórium I**. Cluj

18. STOIA, A. (1976): **Les fouilles archéologique en Roumaine. 1975**. Dacia N.S., XX, Editura Academiei, 273–286

19. SZÉKELY, Z. și colab. (1951): **Săpăturile din anul 1949 la Bicsadul Oltului (Trei Scaune)**. Materiale CIVR, Editura Academiei Republicii Române, 75–93

20. SZÉKELY, Z. (1964): **Descoperiri din neoliticul târziu în așezarea de la Reci**. SCIVA, Anul XV, 121–126

21. SZÉKELY, Z. (1967): **Noi descoperiri de unelte de aramă și de bronz din Transilvania**. SCIVA 18, 327–332

22. SZÉKELY, Z. (1977): **Contribuții la dezvoltarea culturii Ariușd**. Aluta VIII–IX, 11–18

23. SZÉKELY, Z. (1977a): **Cultura mormintelor tumulare în sud-estul Transilvaniei**. SCIVA 28, 125–127

24. SZÉKELY, Z. (1983): **Cultura Tisa în Valea Târnavei Mari**. Aluta XIV–XV, 31–42

25. SZÉKELY, Zs. (1998): **Brăduț, Cronica cercetărilor arheologice, Campania 1997**. București

26. TÉGLÁS, G. (1888): **Rézkori tárgyak az erdélyi medence területéről**. ArchÉrt, 116–125

27. VLASSA, N. (1964): **Contribuții la cunoașterea culturii Bodrogkeresztúr în Transilvania**. SCIVA 15, 351–367

28. VULPE, Al. (1975): **in Prähistorische Bronzefunde**, IX, Frankfurt a.M., 5

29. ZAHARIA, E. (1973): **Date preliminare despre rezultatele săpăturilor de la Ariușd 1968–1973**. Studii și comunicări – Tanulmányok és közlemények, Sf. Gheorghe, 26–35

**A délkelet-erdélyi késő
eneolitikum leleteinek
katalógusa**
(A katalógusról)

Az elmúlt három évtized délkelet-erdélyi kutatásai viszonylag gazdag adatbázist szolgáltattak a késő eneolitikum kutatói számára, de a feltárt anyag nagy része inkább szórványlelet vagy más, korábbi vagy egykorú települések leletanyagának képezi részét. Ugyanakkor a régió belül is nagy különbség mutatkozik, úgy az egyes zónák kutatottságának, mint a feltárt anyag tudományos felidolgozásának tekintetében. A katalógus összegezi az eddigi kutatási eredményeket, a biztosan azonosítható lelőhelyek mellett megemlítfve mindeneket a szórványleleteket is, amelyek, bár bizonytalanok, de az ismert analógiák alapján sorolhatók a késő eneolitikumba. A katalógus ábécésorrendben, műveltségekre, valamint településekre, eszközökre és más használati tárgyakra lebontva mutatja be a szakirodalomból ismert leletanyagot.

**The Catalogue of the Late-
Eneolythic Discoveries in the
South-Eastern Transylvania**
(About the Catalogue)

The period of the Late-Eneolythic (after the Ariușd/Erősd period) in the South-Eastern Transylvania offered relatively important volume of data, mostly in the last three decades, but the majority of information come from settlements that were dug out on the occasion of research of other material cultures, or out of random diggings. A certain inequality can be established on the research of the different places of the South-Eastern Transylvania. The processing work of the discovered materials are found in simple mentioning, preliminary reports or studies. For the issuing of this catalogue we had in view, besides the including of the secure information also of the signalments, however vague they were, because they can contribute at their turn to the discussion basis in order to establish the lines of cultural evo-

lution of the Late-Eneolythic, in South-Eastern Transylvania. The discoveries will be presented in alphabetical order, separately for the Late-Eneolythic-settlements, tools, objects.

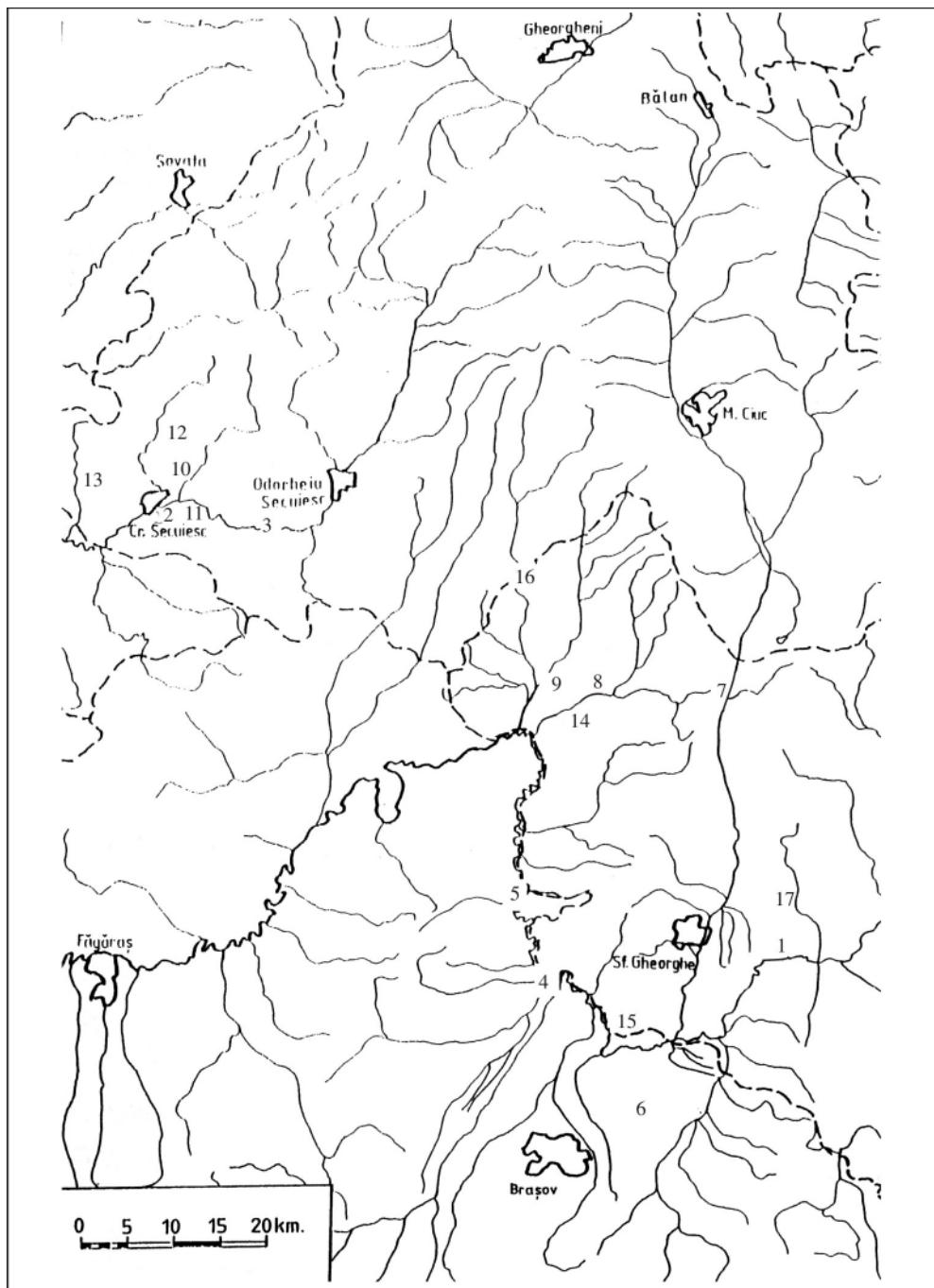

Figura 1

